

รายงานสถานการณ์ความขัดแย้งรัสเซีย – ยูเครน

ประจำเดือน ตุลาคม 2567

Highlights

พัฒนาการของสงครามรัสเซีย - ยูเครนในระยะนี้ขยายตัวออกไปในทิศทางที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยรัสเซียยังคงเดินหน้ายึดเมืองต่าง ๆ ของยูเครน ขณะที่ยูเครนก็สามารถควบคุมดินแดนบางส่วนของรัสเซียได้เช่นกัน ยิ่งไปกว่านั้น ยูเครนได้เรียกร้องให้สหรัฐฯ และชาติตะวันตกอื่น ๆ อนุญาตให้ยูเครนใช้ขีปนาวุธที่ชาติตะวันตกจัดหาให้ เพื่อโจมตีลึกเข้าไปในดินแดนรัสเซีย ซึ่งรัสเซียได้ออกมาขู่ว่ารัสเซียอาจใช้อาวุธนิวเคลียร์ตอบโต้ ขณะที่สถานการณ์ยิ่งน่าวิตกกังวลยิ่งขึ้น หลังจากที่มีรายงานว่า เกาหลีเหนือ ซึ่งชาติตะวันตกกล่าวหาว่าทดสอบอาวุธนิวเคลียร์ต่าง ๆ ให้รัสเซีย ได้ส่งทหารไปช่วยรัสเซียสู้รบกับยูเครน ซึ่งอาจทำให้สงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครนทวีความรุนแรงขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงที่ขยายวงกว้างเกินกว่าทวีปยุโรป และภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก

News Update

OCT

1. ผู้นำยูเครนและเกาหลีใต้เห็นพ้องยกระดับความร่วมมือด้านความมั่นคง ท่ามกลางรายงานว่า เกาหลีเหนือส่งทหารช่วยรัสเซีย	29
2. ชาวอุยกูร์เรียกร้อง มุ่งลดความรุนแรง พร้อมเป็นคนกลางไกล่เกลี่ยสงครามรัสเซีย-ยูเครน	29
3. เลขาธิการ NATO ยืนยันเกาหลีเหนือส่งทหารไปรัสเซียจริง ขณะนี้กำลังปฏิบัติการอยู่ในแคว้นคัสค์ของรัสเซีย	29
4. รัสเซียพร้อมตอบโต้ หากชาติตะวันตกอนุมัติให้ยูเครนใช้อาวุธพิสัยไกลโจมตีเข้าไปในดินแดนของรัสเซีย	27
5. ผู้นำกลุ่มประเทศ G7 เห็นชอบในการจัดสรรเงินกู้มูลค่า 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แก่ยูเครน ภายในช่วงสิ้นปีนี้	25
6. เลขาธิการ UN เรียกร้องให้รัสเซียสานต่อการเจรจาจัดทำข้อตกลงการเดินเรืออย่างปลอดภัยในทะเลดำ	25
7. รัสเซียเตือนเกาหลีใต้เสี่ยงเผชิญผลกระทบด้านความมั่นคงหากเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในสงครามยูเครน หลังประกาศเตรียมตอบโต้ความร่วมมือทางทหารระหว่างรัสเซีย - เกาหลีเหนือ	23
8. ผู้นำรัสเซีย จีน และอินเดีย ร่วมกันหารือถึงความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน ระหว่างการประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศ BRICS	24
9. สหรัฐฯ ประกาศมอบความช่วยเหลือทางทหารรอบใหม่แก่ยูเครน มูลค่ากว่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	21

10. ผู้นำยูเครนเสนอ “แผนแห่งชัยชนะ” ในการทำสงครามกับรัสเซียต่อที่ประชุมสภาแห่งชาติ พร้อมเรียกร้องให้นาโตรับยูเครนเข้าเป็นสมาชิกอย่างไม่มีเงื่อนไข	16
11. ประธานาธิบดีเบลารุสระบุ การที่รัสเซียขยายกฎระเบียบการใช้อาวุธนิวเคลียร์ ส่งผลให้ชาติตะวันตกมีท่าทีระมัดระวังมากขึ้น	14
12. เยอรมนีประกาศจะส่งมอบความช่วยเหลือด้านการทหารชุดใหม่ให้แก่ยูเครน มูลค่า 1,400 ล้านดอลลาร์ภายในสิ้นปีนี้	11
13. สหภาพยุโรปอนุมัติเงินกู้ 35,000 ล้านดอลลาร์ให้ยูเครนโดยจะใช้สินทรัพย์ที่อายัดจากรัสเซีย	9
14. ประธานาธิบดียูเครนเรียกร้องความร่วมมือเพื่อผลักดันสันติภาพและยุติสงครามกับรัสเซียภายในปี 2568	9
15. เลขาธิการ NATO คนใหม่ ให้คำมั่นจะให้การสนับสนุนยูเครนต่อไป	3
16. กองทัพรัสเซียสามารถควบคุมเมืองวูห์เลดาร์ในแคว้นโดเนสต์ ทางตะวันออกของยูเครน ได้อย่างเบ็ดเสร็จ	2
17. รัสเซียหารือกลุ่ม BRICS จัดตั้งตลาดโลหะมีค่า หวังคานอำนาจตะวันตก	24
18. EU ลั่นพร้อมเลิกพึ่งก๊าซจากรัสเซีย มั่นใจมีแหล่งทดแทน - โครงสร้างพื้นฐานพร้อม	15
19. รัสเซียเตรียมเก็บภาษีขาออกจากบริษัทต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็น 35% จาก 15%	11

สถานการณ์ความเคลื่อนไหวในรอบเดือน

- ผู้นำยูเครนและเกาหลีใต้เห็นพ้องยกระดับความร่วมมือด้านความมั่นคง ท่ามกลางรายงานว่า เกาหลีเหนือส่งทหารช่วยรัสเซีย ประธานาธิบดียูเครนเปิดเผยเมื่อ 29 ต.ค. 67 ว่าได้พูดคุยทางโทรศัพท์กับประธานาธิบดีเกาหลีใต้เกี่ยวกับสถานการณ์สงครามในยูเครนที่ทหารเกาหลีเหนือเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ซึ่งบ่งชี้ว่า การสู้รบครั้งนี้ลุกลามขยายวงจากสงครามระหว่างสองประเทศเป็นการสู้รบระหว่างหลายประเทศ โดยยูเครนและเกาหลีใต้ได้ตกลงที่จะเพิ่มการติดต่อระหว่างกันในทุกระดับ เพื่อพัฒนามาตรการและกลยุทธ์ตอบโต้เกาหลีเหนือและแก้ไขสถานการณ์ที่มีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งนี้ แหล่งข่าวระดับสูงของเกาหลีใต้และยูเครนยืนยันตรงกันว่า จะมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างเจ้าหน้าที่ของทั้ง 2 ประเทศในเร็ว ๆ นี้ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือเกี่ยวกับข่าวกรองและความมั่นคง ในเวลาเดียวกัน สำนักข่าวกลางเกาหลีเหนือ (KCNA) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเกาหลีเหนือกำลังเดินทางไปยังรัสเซีย เพื่อพบหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรัสเซีย โดยจนถึงตอนนี้ รัฐบาลเกาหลีเหนือยังไม่ยอมรับและไม่ปฏิเสธ ว่าส่งทหารไปเข้ารับการฝึกฝนในรัสเซีย เพื่อรอเดินทางต่อไปยังยูเครนจริงหรือไม่
- ซาอุดีอาระเบียย้ำ มุ่งลดความรุนแรง พร้อมเป็นคนกลางไกล่เกลี่ยสงครามรัสเซีย-ยูเครน เอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียประจำกรุงมอสโกเปิดเผยเมื่อ 29 ต.ค. 67 ว่า ซาอุดีอาระเบียสนับสนุนทุกการเคลื่อนไหวที่มุ่งลดความรุนแรงต่อความขัดแย้งในยูเครน และซาอุดีอาระเบียพร้อมที่จะเป็นคนกลางอำนวยความสะดวกในการเจรจาไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง พร้อมย้ำถึงความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่าง

ชาวดืออาระเบียกับรัสเซียทั้งในด้านยุทธศาสตร์ และความสัมพันธ์ส่วนตัวระดับผู้นำ โดยทำที่ดังกล่าวเกิดขึ้นหลังประธานาธิบดีรัสเซีย ระบุในการแถลงข่าวกับตัวแทนสื่อมวลชนของกลุ่ม BRICS ที่กรุงมอสโก เมื่อ 18 ต.ค. 67 ว่า รัสเซียเปิดกว้างให้ชาวดืออาระเบียเป็นพื้นที่หารือเกี่ยวกับการเจรจาสันติภาพกับยูเครน แต่ยังคงมีอุปสรรคสำคัญในการยุติความขัดแย้งจากการที่ยูเครนไม่ตอบรับข้อเสนอการเจรจากับรัสเซีย

3. **เลขาธิการ NATO ยืนยันเกาหลีเหนือส่งทหารไปรัสเซียจริง ขณะนี้กำลังปฏิบัติการอยู่ในแคว้นคืร์สค์ของรัสเซีย** เลขาธิการองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) ยืนยันครั้งแรก เมื่อ 29 ต.ค. 67 ว่า เกาหลีเหนือได้ส่งทหารไปรัสเซียจริง และขณะนี้กำลังปฏิบัติการอยู่ในแคว้นคืร์สค์ (Kursk) ทางตะวันตกเฉียงใต้ของรัสเซีย ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวถูกยูเครนยึดครองไว้บางส่วน หลังส่งกองกำลังบุกโจมตี โดยเลขาธิการ NATO กล่าวว่า ความเคลื่อนไหวดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงการขยายขอบเขตอย่างอันตรายของสงครามในยูเครน พร้อมย้ำว่า ความร่วมมือทางทหารที่แน่นแฟ้นระหว่างรัสเซียและเกาหลีเหนือ กำลังคุกคามความมั่นคงของทั้งภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก และยุโรป - แอตแลนติก และการส่งทหารเกาหลีเหนือเข้าไปในรัสเซีย ถือเป็นสัญญาณแห่งความสิ้นหวังของประธานาธิบดีรัสเซีย ทั้งนี้ การยืนยันของเลขาธิการ NATO สอดคล้องกับข้อมูลข่าวกรองของสหรัฐฯ ที่เชื่อว่า เกาหลีเหนือได้ส่งทหารเข้าไปในรัสเซียแล้ว รว 10,000 นาย และเวลานี้ทหารทุกนาย กำลังเข้ารับการฝึกฝนเพิ่มเติม อยู่ตามค่ายทหารหลายแห่งทางตะวันออกของรัสเซีย และน่าจะมีการเคลื่อนพลต่อไปยังพื้นที่ทางตะวันตกของประเทศ เพื่อเดินทางเข้าสู่ยูเครนภายในอีกไม่ช้านี้ ขณะที่ผู้นำรัสเซีย ไม่ได้ปฏิเสธคำกล่าวอ้างของสหรัฐฯ โดยกล่าวว่ารัสเซียมีสิทธิดำเนินการตามข้อตกลงการป้องกันร่วมกันกับเกาหลีเหนือ พร้อมกับกล่าวหาชาติตะวันตกว่าทำให้สงครามยูเครนทวีความรุนแรงขึ้น
4. **รัสเซียพร้อมตอบโต้ หากชาติตะวันตกอนุมัติให้ยูเครนใช้อาวุธพิสัยไกลโจมตีเข้าไปในดินแดนของรัสเซีย** ประธานาธิบดีรัสเซียเปิดเผยเมื่อ 27 ต.ค. 67 ว่า รัฐบาลรัสเซียกำลังพิจารณาแนวทางตอบโต้ต่าง ๆ หากสหรัฐฯ และองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) อนุมัติให้ยูเครนใช้อาวุธพิสัยไกลโจมตีเข้าไปในดินแดนของรัสเซีย ทั้งนี้ ประธานาธิบดีวลาดิมีร์ เซเลนสกี ผู้นำยูเครนร้องขอให้พันธมิตรชาติตะวันตกอนุมัติให้กองกำลังยูเครนใช้อาวุธของชาติตะวันตก ซึ่งรวมถึงอาวุธพิสัยไกล อาทิ ระบบขีปนาวุธทางยุทธวิธีของสหรัฐฯ และขีปนาวุธ Storm Shadow ของสหราชอาณาจักรโจมตีเข้าไปในรัสเซีย เพื่อจำกัดขีดความสามารถของกองทัพรัสเซีย ขณะที่ประธานาธิบดีรัสเซียระบุว่า มีเพียงบุคลากรจากชาติสมาชิก NATO เท่านั้น ที่จะสามารถควบคุมยุทธโธปกรณ์ที่ยูเครนต้องการ เนื่องจากยูเครนไม่มีผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับยุทธโธปกรณ์ดังกล่าว พร้อมย้ำว่า รัสเซียจะใช้อาวุธนิวเคลียร์เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเท่านั้น และประเมินเรื่องการสู้รบกับยูเครนในปัจจุบันว่า รัสเซียไม่จำเป็นต้องใช้อาวุธนิวเคลียร์มาสู้รบ เพื่อให้มีชัยชนะในการทำสงครามกับยูเครน
5. **ผู้นำกลุ่มประเทศ G7 เห็นชอบในการจัดสรรเงินกู้มูลค่า 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แก่ยูเครน ภายในช่วงสิ้นปี** กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ 7 ประเทศหรือ กลุ่ม G7 ซึ่งประกอบด้วยแคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และสหรัฐฯ ออกแถลงการณ์ร่วมเมื่อ 25 ต.ค. 67 เกี่ยวกับการบรรลุฉันทมติในการจัดสรรเงินกู้ มูลค่า 50,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้แก่ยูเครน โดยเงินกู้เหล่านี้ จะนำมาจากผลกำไรหรือดอกเบี้ยของทรัพย์สินของรัสเซียที่ถูกอายัดไว้ ซึ่งจะเริ่มแบ่งจ่ายผ่านสินเชื่อทวิภาคีหลายรายการ ตั้งแต่วันที่ 1 ธ.ค. นี้ ไปจนถึงสิ้นปี 2570 เพื่อแก้ไขปัญหาความต้องการเงินทุนเร่งด่วนของยูเครน ทั้งนี้ สมาชิกกลุ่ม G7 กำลังจัดเตรียมรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเงินกู้ทวิภาคี ซึ่งรายละเอียดและหลักการบางส่วนของสินเชื่อยังไม่ได้กำหนดจำนวนเงินทุนที่แน่ชัด แต่จะเปิดเผยรายละเอียดเพิ่มเติมในเอกสารเงื่อนไขในอีกไม่กี่วันข้างหน้า
6. **เลขาธิการ UN เรียกร้องให้รัสเซียสานต่อการเจรจาจัดทำข้อตกลงการเดินเรืออย่างปลอดภัยในทะเลดำ** เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ (UN) แถลงผ่านแพลตฟอร์ม X เมื่อ 25 ต.ค. 67 หลังการประชุมสุดยอดผู้นำ BRICS ครั้งที่ 16 ที่เมืองคาซัน รัสเซีย ระหว่าง 22 - 24 ต.ค. 67 ระบุว่า ในการพบหารือกับประธานาธิบดีรัสเซีย

เลขาธิการ UN ได้เรียกร้องให้รัสเซียสานต่อการเจรจาจัดทำข้อตกลงการเดินเรืออย่างปลอดภัยในทะเลดำ ซึ่งเป็นเส้นทางสำคัญที่มีผลต่อความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานของโลก หลังจากรัสเซียไม่ต่ออายุข้อตกลงดังกล่าวเมื่อ 17 ก.ค. 66 ทั้งนี้ การขนส่งสินค้าเกษตร โดยเฉพาะธัญพืช และปุ๋ยจากยูเครนและท่าเรืออื่น ๆ ในทะเลดำ ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงตั้งแต่รัสเซียรุกรานยูเครนเต็มรูปแบบ เมื่อเดือน ก.พ. 65 ส่งผลให้ราคาอาหารพุ่งสูงขึ้นทั่วโลก นอกจากนี้ เลขาธิการ UN ระบุว่า การปฏิบัติตามกฎบัตรสหประชาชาติ และข้อมติของสมัชชาสหประชาชาติ รวมทั้งเคารพอำนาจอธิปไตย เอกราช และบูรณภาพแห่งดินแดนจะทำให้เกิดสันติภาพในยูเครน

7. **รัสเซียเตือนเกาหลีใต้เสี่ยงเผชิญผลกระทบด้านความมั่นคงหากเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในสงครามยูเครน หลังประกาศเตรียมตอบโต้ความร่วมมือทางทหารระหว่างรัสเซีย - เกาหลีเหนือ** โฆษกกระทรวงการต่างประเทศรัสเซียแถลงหลังจากที่เกาหลีใต้ประกาศแผนตอบโต้กรณีที่เกาหลีเหนือส่งทหารไปยังรัสเซีย เมื่อ 23 ต.ค. 67 ระบุว่า เกาหลีใต้ควรคำนึงถึงผลกระทบด้านความมั่นคงหากเข้ามายุ่งกับวิกฤตยูเครน และยืนยันว่า รัสเซียจะตอบโต้มาตรการก้าวร้าวดังกล่าว หากพลเมืองถูกคุกคามและตกอยู่ในอันตราย ทั้งนี้ รายงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติของเกาหลีใต้ (NIS) ระบุว่า เกาหลีเหนือได้ส่งทหาร 1,500 นาย ไปช่วยรัสเซียรบกับยูเครน และมีแผนส่งทหารไปสนับสนุนรัสเซียรวมทั้งสิ้นราว 10,000 นาย ซึ่งรัฐบาลเกาหลีใต้จะดำเนินมาตรการตอบโต้อย่างค่อยเป็นค่อยไปให้สอดคล้องกับระดับความร่วมมือทางทหารระหว่างรัสเซียกับเกาหลีเหนือ ในขณะเดียวกัน ประธานาธิบดีเกาหลีใต้เรียกร้องให้เกาหลีเหนือถอนทหารที่ถูกส่งไปยังรัสเซียทันที
8. **ผู้นำรัสเซีย จีน และอินเดีย ร่วมกันหารือถึงความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน ระหว่างการประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศ BRICS** ประธานาธิบดีรัสเซีย ประธานาธิบดีจีน และนายกรัฐมนตรีอินเดีย ร่วมกันหารือถึงความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน ระหว่างการประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศ BRICS ที่ เมืองคาซาน (Kazan) ของรัสเซีย เมื่อ 24 ต.ค. 67 โดยประธานาธิบดีรัสเซียระบุว่า รัสเซียจะไม่คืน 4 แคว้นของยูเครน ที่อยู่ภายใต้การยึดครองของรัสเซีย ได้แก่ แคว้นลูฮันสก์ โดเนตสค์ เคิร์ซอน และซาปอริเซีย เพื่อยุติสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน เนื่องจากแคว้นเหล่านี้ เป็นส่วนหนึ่งของรัสเซียแล้ว อย่างไรก็ตาม นายกรัฐมนตรีอินเดีย เน้นย้ำว่า ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน ควรแก้ไขด้วยแนวทางสันติวิธีเท่านั้น ขณะที่ประธานาธิบดีจีนกำลังหารือกับเจ้าหน้าที่ความมั่นคงระดับสูงของรัสเซีย เกี่ยวกับความขัดแย้งดังกล่าว
9. **สหรัฐฯ ประกาศมอบความช่วยเหลือทางทหารรอบใหม่แก่ยูเครน มูลค่ากว่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ซึ่งเดินทางเยือนกรุงเคียฟของยูเครน โดยไม่แจ้งกำหนดการล่วงหน้า เมื่อ 21 ต.ค. 67 ประกาศว่า รัฐบาลสหรัฐฯ จะมอบความช่วยเหลือทางทหารรอบใหม่แก่ยูเครน มูลค่ากว่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งประกอบด้วยระบบป้องกันภัยทางอากาศ และปืนใหญ่ เพื่อช่วยยูเครนรับมือจากการรุกรานของกองทัพรัสเซียในพื้นที่ทางตะวันออกของประเทศ ทั้งนี้ ความเคลื่อนไหวดังกล่าวมีขึ้น เพียงไม่ถึง 2 สัปดาห์ ก่อนการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่จะขึ้นในวันที่ 5 พ.ย. นี้ ซึ่งก่อให้เกิดความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการสนับสนุนยูเครนในอนาคต เนื่องจากอดีตประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ตัวแทนพรรครีพับลิกัน อาจดำเนินนโยบายเกี่ยวกับสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน ที่แตกต่างออกไป หากชนะการเลือกตั้ง
10. **ผู้นำยูเครนเสนอ “แผนแห่งชัยชนะ” ในการทำสงครามกับรัสเซียต่อที่ประชุมสภาแห่งชาติ พร้อมเรียกร้องให้นาโตรับยูเครนเข้าเป็นสมาชิกอย่างไม่มีเงื่อนไข** ประธานาธิบดียูเครนเสนอรายละเอียดของแผนแห่งชัยชนะ (Victory Plan) ในการทำสงครามกับรัสเซีย ต่อที่ประชุมสภาแห่งชาติยูเครน เมื่อ 16 ต.ค. 67 ซึ่งมีสาระสำคัญ 5 ประการ อาทิ การเชิญยูเครนเข้าเป็นสมาชิกองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) อย่างไม่มีเงื่อนไข การสนับสนุนด้านอาวุธยุทโธปกรณ์จากพันธมิตร และการที่ยูเครนจะไม่ยอมสละอธิปไตย

และบูรณาภาพแห่งดินแดน พร้อมเน้นย้ำว่า ยูเครนและพันธมิตร ต้องช่วยกันเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ที่เป็นอยู่ เพื่อยุติสงคราม และทำให้รัสเซียต้องยอมทำสนธิสัญญาสันติภาพ ด้านทำเนียบประธานาธิบดีรัสเซีย ระบุว่า ยังเร็วเกินไปที่จะแสดงความคิดเห็นในรายละเอียดเกี่ยวกับแผนแห่งชัยชนะของประธานาธิบดียูเครน อย่างไรก็ตาม รัฐบาลยูเครนจำเป็นต้องมีสติ และตระหนักถึงความไร้ประโยชน์ของนโยบายที่กำลังดำเนินอยู่

11. **ประธานาธิบดีเบลารุสระบุ การที่รัสเซียขยายกฎระเบียบการใช้อาวุธนิวเคลียร์ ส่งผลให้ชาติตะวันตกมีท่าทีระมัดระวังมากขึ้น** ประธานาธิบดีเบลารุสเปิดเผยเมื่อ 14 ต.ค. 67 ระบุว่า การที่รัฐบาลรัสเซียขยายกฎระเบียบการใช้อาวุธนิวเคลียร์ทำให้ชาติตะวันตกระมัดระวังมากขึ้น หลังจากเมื่อเดือน ก.ย. ที่ผ่านมา ประธานาธิบดีรัสเซีย ประกาศขยายกฎระเบียบการใช้อาวุธนิวเคลียร์ โดยระบุว่า การเคลื่อนไหวใด ๆ จากชาติตะวันตกที่สนับสนุนยูเครนในการโจมตีรัสเซีย อาจส่งผลต่อการตัดสินใจใช้อาวุธนิวเคลียร์ของรัสเซีย เนื่องจากสหรัฐฯ และสหราชอาณาจักรกำลังพิจารณาว่า จะอนุญาตให้ยูเครนใช้ขีปนาวุธพิสัยไกลของชาติตะวันตกโจมตีเข้าไปในดินแดนของรัสเซียหรือไม่ นอกจากนี้ ประธานาธิบดีเบลารุสยังกล่าวอีกว่า การขยายกฎระเบียบการใช้อาวุธนิวเคลียร์ดังกล่าว ส่งผลให้ชาติตะวันตกมีท่าทีระมัดระวังมากขึ้น ไม่เช่นนั้น ยูเครนอาจจะเริ่มใช้ขีปนาวุธพิสัยไกลในการโจมตีรัสเซียไปนานแล้ว
12. **เยอรมนีประกาศจะส่งมอบความช่วยเหลือด้านการทหารชุดใหม่ให้แก่ยูเครน มูลค่า 1,400 ล้านยูโร ภายในสิ้นปีนี้** ประธานาธิบดียูเครนพบหารือกับนายกรัฐมนตรีเยอรมนีที่กรุงเบอร์ลินของเยอรมนี เมื่อ 11 ต.ค. 67 โดยนายกรัฐมนตรีเยอรมนีประกาศว่า เยอรมนีร่วมกับเบลเยียม เดนมาร์ก และนอร์เวย์ จะส่งมอบความช่วยเหลือด้านการทหารชุดใหม่ให้แก่ยูเครน มูลค่า 1,400 ล้านยูโร ภายในสิ้นปี 2567 ซึ่งความช่วยเหลือดังกล่าว รวมถึงระบบป้องกันภัยทางอากาศ โดรน ปืนใหญ่ และรถถัง นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีเยอรมนียังให้คำมั่นว่า รัฐบาลเยอรมนีจะจัดสรรเงินมูลค่า 170 ล้านยูโร ให้แก่ยูเครน เพื่อนำไปซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน และระบบทำความร้อนที่ได้รับความเสียหายจากการโจมตีของรัสเซีย ก่อนช่วงฤดูหนาวของปีนี้ ด้านประธานาธิบดียูเครนแสดงความขอบคุณต่อรัฐบาลเยอรมนีที่สนับสนุนความช่วยเหลือดังกล่าว พร้อมคาดหวังว่า ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครนจะยุติลงภายในปี 2568
13. **สหภาพยุโรปอนุมัติเงินกู้ 35,000 ล้านยูโรให้ยูเครนโดยจะใช้สินทรัพย์ที่อายัดจากรัสเซีย** เว็บไซต์ Euronews รายงานเมื่อ 9 ต.ค. 67 ว่า สหภาพยุโรป (EU) อนุมัติเงินกู้ จำนวน 35,000 ล้านยูโร ให้แก่ยูเครน เพื่อใช้กระตุ้นเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม โดยจะมีการแก้ไขข้อกำหนดให้นำสินทรัพย์ของธนาคารกลางของรัสเซียที่ถูกอายัดอยู่ในยุโรปมาเป็นหลักประกัน และสามารถนำกำไรที่ได้จากสินทรัพย์ดังกล่าวมาใช้ได้ รวมถึงจะไม่กำหนดเงื่อนไขการนำไปใช้อย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งจะทำให้รัฐบาลยูเครนมีความยืดหยุ่นในการใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เงินกู้จำนวนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนริเริ่มที่กว้างขึ้นของกลุ่มพันธมิตร G7 ที่จะจัดหาเงิน จำนวน 45,000 ล้านยูโร ให้กับยูเครนโดยเร็วที่สุด โดยในลำดับต่อไปจะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐสภายุโรปก่อน จึงจะสามารถระดมทุนและเริ่มเบิกจ่ายได้ในต้นปี 2568 อย่างไรก็ตาม ยังการไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขข้อกำหนดดังกล่าวและอาจประท้วงคัดค้าน ซึ่งอาจทำให้การตัดสินใจขั้นสุดท้ายเป็นไปอย่างล่าช้า
14. **ประธานาธิบดียูเครนเรียกร้องความร่วมมือเพื่อผลักดันสันติภาพและยุติสงครามกับรัสเซียภายในปี 2568** ประธานาธิบดียูเครนกล่าวระหว่างการเยือนโครเอเชียเพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดระหว่างยูเครนกับยุโรปตะวันออกเฉียงใต้เมื่อ 9 ต.ค. 67 ว่า ในช่วงเดือน ต.ค. - ธ.ค. 67 เป็นโอกาสที่แท้จริงที่จะขับเคลื่อนสิ่งต่าง ๆ ไปสู่สันติภาพและเสถียรภาพที่ยั่งยืน สถานการณ์ในสนามรบสร้างโอกาสในการตัดสินใจสำหรับการเลือกดำเนินการที่เด็ดขาดเพื่อยุติสงครามไม่เกินปี 2568 โดยยูเครนกำลังพึ่งพาความเป็นผู้นำของประธานาธิบดีสหรัฐฯ และความร่วมมือกับสหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี และอิตาลี เพื่อนำความมั่นคงและสันติภาพสู่

ยุโรป ซึ่งตลอดปี 2567 ยูเครนต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทายในการป้องกันแนวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแคว้นโดเนตสค์ ซึ่งรัสเซียโจมตีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ คำกล่าวของประธานาธิบดียูเครนมีขึ้น หลังกองกำลังยูเครนได้รับคำสั่งให้ถอนตัวออกจากเมืองวูเลดาร์ (Vuhledar) เมื่อ 2 ต.ค. 67 หนึ่งในฐานที่มั่นสำคัญในการป้องกันทางตอนใต้ของยูเครน หลังสู้รบกับกองกำลังรัสเซียมาตลอดระยะ 18 เดือน

15. **เลขาธิการ NATO คนใหม่ ให้คำมั่นจะให้การสนับสนุนยูเครนต่อไป** นาย Mark Rutte เลขาธิการองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) คนใหม่ ซึ่งเข้ารับตำแหน่งเมื่อ 1 ต.ค. 67 กล่าวในระหว่างการเยือนกรุงเคียฟของยูเครน เมื่อ 3 ต.ค. 67 ระบุว่า การเดินทางเยือนยูเครนในครั้งนี้ เป็นการแสดงความชัดเจนว่า กลุ่มพันธมิตร NATO ยังคงยืนหยัดเคียงข้างยูเครน และเพื่หารื้อกับประธานาธิบดียูเครนเกี่ยวกับแนวทางการสนับสนุนยูเครนอย่างต่อเนื่องของสมาชิก NATO ด้านประธานาธิบดียูเครนเปิดเผยว่า ได้หารือแผนแห่งชัยชนะของยูเครน กับเลขาธิการ NATO คนใหม่ พร้อมเน้นย้ำข้อเรียกร้องที่ต้องการให้พันธมิตรที่สนับสนุนอาวุธยุทโธปกรณ์แก่ยูเครน อนุญาตให้กองกำลังยูเครนใช้อาวุธยุทโธปกรณ์เหล่านี้ โจมตีลึกเข้าไปดินแดนของรัสเซีย เพื่อหยุดยั้งการรุกรานของกองทัพรัสเซีย
16. **กองทัพรัสเซียสามารถควบคุมเมืองวูห์เลดาร์ในแคว้นโดเนตสค์ ทางตะวันออกของยูเครน ได้อย่างเบ็ดเสร็จ** กองทัพรัสเซียสามารถควบคุมเมืองวูห์เลดาร์ (Vuhledar) ในแคว้นโดเนตสค์ ทางตะวันออกของยูเครน ได้อย่างเบ็ดเสร็จแล้ว เมื่อวันที่ 2 ต.ค. ที่ผ่านมา หลังจากกองกำลังยูเครนส่งกองกำลังทหารทั้งหมดออกจากพื้นที่ดังกล่าว เพื่อรักษาชีวิตของกำลังพล และปกป้องอาวุธยุทโธปกรณ์จากการถูกปิดล้อมของทหารรัสเซีย อย่างไรก็ตาม กระทรวงกลาโหมรัสเซียยังไม่ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับปฏิบัติการครั้งนี้ ขณะที่รัสเซียเปิดเผยว่า เป้าหมายเชิงยุทธวิธีหลักของรัสเซียคือการยึดพื้นที่ในภูมิภาคดอนบาสทั้งหมด ได้แก่ แคว้นโดเนตสค์ และแคว้นลูฮันสค์ทางตะวันออกเฉียงใต้ของยูเครน

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

17. **รัสเซียหรือกลุ่ม BRICS จัดตั้งตลาดโลหะมีค่า หวังคานอำนาจตะวันตก** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรัสเซีย เผยเมื่อ 24 ต.ค. 67 ว่า รัสเซียกำลังหารือกับประเทศสมาชิกกลุ่ม BRICS เกี่ยวกับการจัดตั้งตลาดซื้อขายโลหะมีค่าระหว่างประเทศ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการกำหนดราคาอย่างเป็นธรรมและส่งเสริมการเติบโตของการซื้อขาย โดยกลไกนี้จะรวมถึงการสร้างตัวชี้วัดราคาสำหรับโลหะ มาตรฐานสำหรับการผลิตและการค้าทองคำแท่ง และเครื่องมือที่ใช้ในการรับรองคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมตลาด การชำระบัญชี และการตรวจสอบภายในกลุ่ม BRICS ซึ่งคาดหวังว่า ตลาดซื้อขายโลหะมีค่าของกลุ่ม BRICS จะเป็นคู่แข่งกับแพลตฟอร์มการซื้อขายของตะวันตก เช่น ตลาดโลหะลอนดอน (LME) และจะช่วยปกป้องการเทรดจากมาตรการคว่ำบาตรที่ชาติตะวันตกกำหนดต่อประเทศสมาชิก BRICS เช่น รัสเซียและอิหร่าน
18. **EU ลั่นพร้อมเลิกพึ่งก๊าซจากรัสเซีย มั่นใจมีแหล่งทดแทน - โครงสร้างพื้นฐานพร้อม** Kadri Simson กรรมาธิการพลังงานของสหภาพยุโรป (EU) กล่าวในการแถลงข่าวภายหลังการประชุมรัฐมนตรีพลังงานของ EU เมื่อ 15 ต.ค. 67 ระบุว่า EU พร้อมรับมือกับความเป็นไปได้ที่จะไม่มีก๊าซจากรัสเซียไหลผ่านยูเครน เมื่อสัญญาการขนส่งในปัจจุบันจะสิ้นสุดลงในปีนี้ โดยยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกเฉียงใต้ได้กระจายทางเลือกในการจัดหาพลังงานเพื่อทดแทนก๊าซธรรมชาติของรัสเซียจำนวน 1.4 หมื่นล้านลูกบาศก์เมตรที่ยังคงส่งผ่านยูเครน พร้อมเน้นย้ำว่า สถานีขนส่งก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ทั้งแห่งใหม่และแห่งเดิมต่างมีกำลังการผลิตเพียงพอ รวมถึงมีโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งที่จำเป็นพร้อมอยู่แล้ว ทั้งนี้ สัญญาการขนส่งระหว่างยูเครนกับรัสเซีย ซึ่งอนุญาตให้ก๊าซของรัสเซียไหลผ่านยูเครน มีกำหนดจะสิ้นสุดลงในเดือน ธ.ค. นี้ โดยตั้งแต่ปี 2565 เป็นต้นมา EU ได้ดำเนินการลดและหยุดการนำเข้าเชื้อเพลิงฟอสซิลของรัสเซียอย่างจริงจังเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ทางภูมิรัฐศาสตร์ ขณะที่ในเดือน มิ.ย. 67 คณะมนตรี EU ได้ผ่านมาตรการคว่ำบาตรชุดที่ 14 ต่อรัสเซีย

ซึ่งรวมถึงการห้ามบริการขนถ่าย LNG ของรัสเซียในดินแดนของ EU เพื่อการขนส่งไปยังประเทศที่สาม รวมถึงมาตรการอื่น ๆ

19. รัสเซียเตรียมเก็บภาษีขาออกจากบริษัทต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็น 35% จาก 15% หนังสือพิมพ์ธุรกิจ RBC ของรัสเซียรายงานเมื่อ 11 ต.ค. 67 อ้างแหล่งข่าวว่า รัฐบาลรัสเซียจะเรียกเก็บเงินเพิ่มจากบริษัทต่างชาติที่ถอนธุรกิจออกจากรัสเซีย หรือที่เรียกว่า ภาษีขาออก (exit tax) สูงถึง 35% จากเดิมที่ระดับ 15% โดยนับตั้งแต่ชาติตะวันตกเริ่มคว่ำบาตรรัสเซียเนื่องจากการบุกรุกยูเครน รัสเซียก็ได้ดำเนินการคุมเข้มข้อกำหนดการถอนธุรกิจของบริษัทต่างชาติออกจากรัสเซียอย่างต่อเนื่อง โดยบังคับให้ขายทรัพย์สินในราคาที่ถูกลงก่อนอนุมัติการถอนธุรกิจ และนำรายได้ส่วนหนึ่งของราคาขายเข้าสู่คลังของรัฐ ซึ่งสหรัฐฯ เรียกว่าเป็นภาษีขาออก โดย 25% ของมูลค่าข้อตกลงขายธุรกิจของบริษัทต่างชาตินั้นจะต้องจ่ายให้กับรัฐบาลรัสเซียภายใน 1 เดือนหลังจากปิดการขาย จ่ายอีก 5% ภายใน 1 ปี และจ่ายที่เหลืออีก 5% ภายใน 2 ปี ทั้งนี้ ยังไม่มีความชัดเจนว่า ภาษีขาออกนี้จะเริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อใด ขณะที่กระทรวงการคลังรัสเซียยังไม่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายงานข่าวนี

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กระทรวงพาณิชย์
1 พฤศจิกายน 2567